

Kuopion ratapihan parantaminen

Toteutuksessa oleva 9/2020 hanke

Kuopion ratapihan parantamistoimenpiteet kohdistuvat henkilöratapihaan sekä tavararatapihaan. Toimenpiteet voidaan toteuttaa vaiheittain.

NYKYTILA

Kuopion ratapiha palvelee Savon radan linjaliikennettä, alueen kierrätysmetallien ja raakapuun kuljetuksia sekä paikallisen aallotuspahvitehtaan kuljetuksia. Nykyisin suurin osa kuljetuksista on vaunuryhmäkuljetuksia. Suorien junien osuus kasvaa, sillä ratapihan merkitys raakapuun keräilypaikkana vähenee, kun kuljetukset siirtyvät nykyistä enemmän suoraan juniin.

Henkilöliikenteen seisonta- ja huoltoraidemäärät ovat tarpeisiin nähden riittämättömät ja henkilöjunia seisotetaan osin tavaraliikenteen raiteilla. Kuopion aseman esteettömässä kullussa on vakavia puutteita. Henkilöliikenteen laiturit ovat matalia.

Tavararatapihan nykyinen raiteistojärjestely ja turvalaitteet eivät palvele tämän päivän tarpeita ja ovat käyttöikänsä päässä. Tavararatapihan raiteita on kunnostettu ylläpitoinvestointeina niiden raiteiden osalta, jotka tulevat tulevaisuudessa pysymään nykyisillä paikoillaan. Turvalaitteissa, vaihteissa, raiteissa ja silloissa on kunnossapitoo- ja käyttöön liittyviä ongelmia. Kuopiossa on paljon vanhoja lämmittämättömiä käsintai vaijerikäyttöisiä vaihteita, jotka vaativat ratapihalle miehitöksen. Vanhat turvalaitteet eivät myöskään täytä nykyisiä turvallisuusvaatimuksia.

Kuopion kaupunki kehittää asemanseutua ja matkakeskusta. Kokonaisuuteen kuuluu liikenne- ja matkustajapalveluiden lisäksi asuntoja sekä toimisto- ja liiketiloja. Uusi matkakeskus sijaitsee ratapihan pohjoispuolella ja nykyinen asemarakennus eteläpuolella.

HANKE JA TAVOITTEET

Kuopion kaupungin ja Väyläviraston yhteishankkeena rakennetaan nykyisen asematunnelin ja rakenteilla olevan kauppakeskuksen yhdyntunneli. Nykyinen henkilötunneli on jatkettu rakennettavaan kauppakeskukseen ja Matkahuollon kiinteis-

töön. Uusi kulkuyhteys rautatieasemalta linja-autopihalle otetaan käyttöön alkuvuodesta 2021. Hankkeeseen on myönnetty EAKR-rahoitusta.

Henkilöjunien seisonta- ja huoltoraiteiden lisääminen tavararatapihalle selkiyttävät henkilö- ja tavaraliikenteen toimintoja. Henkilöratapihan laiturien korotukset ja hissit turvaavat esteettömät reitit. Tavararatapihan raiteisto vaatii päivitystä nykyvaatimuksien mukaiseksi. Kehittämistoimenpiteiden myötä nykyisen pääraiteen sijainti muuttuu tavararatapihalla ja tämän lisäksi tavararatapihalle saadaan muodostettua toinen tavaraliikenteen läpimeno- ja raide. Toimenpiteet sujuvoittavat tavaraliikenteen läpiajoa. Turvalaitteiden uusiminen ja vaihteiden keskittäminen tehostavat vaihtotyötä ja parantavat sekä juna- liikenteen että ratapihatyöntekijöiden turvallisuutta.

Tarvittavat parantamistoimenpiteet kohdistuvat sekä henkilö- että tavararatapihaan. Parannuksia voidaan toteuttaa vaiheittain, mutta mm. ratapihojen keskinäinen yhteentoimivuus on huomioitava. Tavararatapihan raiteita on tarve pidentää, jos liikennemäärät kasvavat merkittävästi.

Hankkeen sisältö ja eri toimenpiteiden suunnittelutarpeet muotoutuvat syksyllä 2020 alkavan tarkemman jatkosuunnittelun edetessä.

AIKATAULU

- toimenpiteiden tarkemman sisällön määrittäminen 2020 - 2021
- suunnittelu ja rakennusurakoiden hankinnat 2021
- rakentaminen 2022 - 2023

KUSTANNUKSET

Kuopion ratapihan parantamisen kustannusarvio selvityksen 6/2020 mukaan on 45 milj. euroa (MAKU 130; 2010=100), josta Puijonkadun sillan uusimisen 6 milj. euroa katetaan perusväylänpidon rahoituksesta. Jäljelle jäävästä 39 milj. euron toimenpidetarpeesta valitaan hankkeessa valtion vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa myönnettyä 30 milj. euron valtuusrahoituksella toteutettavat, Kuopion ratapihan kehittämistä tehokkaimmin tukevat toimenpiteet.

Vaiheittainen rakentaminen on mahdollista, ja kehitystoimenpiteitä voidaan myöhemmin jatkaa lisärahoituksella.

VAIKUTUKSET

- Tavaraliikenne tehostuu
- Liikenteen häiriöherkkyys pienenee
- Selkiyttää henkilö- ja tavaraliikenteen toimintoja
- Henkilöratapihan esteettömät reitit paranevat
- Saadaan säästöjä kunnossapito- ja käyttökustannuksissa
- Tukee Kuopion kaupungin asemanseudun ja matkakeskuksen kehittämistä

